

ЖЕНЩИНЫ ВЪ ТЪ

лъздохъ на скелата верѣдъ въехитителни урра, грѣмни ржкоплесканія и биење на камбанитѣ. Тука бидохъ посрѣщити отъ една депутация жени на чело съ Госпожа Стамболова и Г-жа Драсова, която и поднесе букетъ отъ страна на Варнен. Окржгъ, слѣдъ като ги привѣтствува съ «добръ дошле»; сжщо друга депутация отъ жени на гг. офицеритѣ на чело съ г-жа Георгиева и Обрѣшкова имъ поднесе букетъ отъ страна на офицер. тѣло въ града ни чрѣзъ рѣченитѣ гг. Подполковникъ и Майоръ Обрѣшкова и Георгиева. На края на скелата при малката арка Г-жа кмета Матѣва слѣдъ малко словце поднесе букетъ отъ страна на градската община. На голѣмата арка при скелата Градскій кметъ г. Р. Матѣвъ имъ поднесе по обичая соль и хлѣбъ и единъ адресъ, а Г-жа Д-ръ Желѣсова, заобиколена отъ всичкитѣ членки на женското Дружество, ги поздрави много краснорѣчиво и поднесе букетъ отъ страна на сжщото Дружество. Слѣдъ това наредъ поднесохъ букети депутации отъ моми или жени отъ страна на всичкитѣ вѣроисповѣдни общини туку. Младата ни Княгиня прѣзъ всичко туй врѣме най-любезно и снисходително изслушваше словата и благодарѣше за изказванитѣ вѣрнопоподанически чувства на Варненскитѣ жители. Тамъ Т. Т. Ц. Ц. В. В. се качихъ на княжеската колесница верѣдъ единъ

ентусназмъ, който бѣше достигналъ своя апогей, и придружаванъ отъ безброенъ народъ и поздравляванъ отъ оня на улицитѣ, прѣзъ които минаваше княжескиятъ чинтъ, пристигналъ въ Съборната църква, гдѣто бидохъ посрѣщати отъ Н. П. Варна-Преславскиятъ Митрополитъ г. Симеонъ и отъ тамъ подиръ молебень прѣзъ новия кварталъ се отправихъ за Сандрово, като се спрѣхъ за още единъ пѣтъ прѣдъ градината «Парадизото», за да приемжъ букети.

Цѣлъ день народътъ се расхождаше изъ улицитѣ и се не насищаше да вижда великолѣпното украшение на града, а вечеръ не можеше да се минува свободно прѣзъ главнитѣ улици отъ навалищата, които гледаше хубавитѣ надписи и изгарянието на великолѣпни фейерверки.

Истината е, че тоя день за Варна е твърдъ знаменателенъ и дълго врѣме ще заживѣе въ паметта на Варнен. жители, които за пръвъ пѣтъ подиръ петъвъковно робство на общата ни майка България се удостоихъ да видѣтъ такова любезна и славна княгиня на прадѣдния си прѣстолъ и да получатъ радостната вѣсть за наслѣдникъ, та и съумѣхъ достойно да ѝ посрѣщамъ така тържественно.

Да живѣятъ Т. Т. Ц. Ц. В. В. Българскитѣ Князъ за честь и слава на милото ни отечество България!

Официално посрѣщаніе членовѣтъ на съвѣта

отъ Председателката на Изложението

г. Поттеръ Палмеръ.

(Изъ чуждитѣ вѣстници.)

Продълженіе.

Най-послѣ мирътъ се възстанови и прѣдседателката на Изложението г. Поттеръ Палмеръ се качи на прѣстола. Тя е отъ срѣдня възраст съ сива коса, нѣ лице твърдъ младо и цвѣтуеще още; носи една богата и скъпоцѣнна наизана съ сребро рокля, съ апалети плетени отъ бисеръ и подобна шапка. Г. Палмеръ е твърдъ богата и малко отъ Европейскитѣ царици иматъ драгоценитѣ украшения на тая жена.

Тя привѣтствува съ «добръ дошле» всичкитѣ чужденки, поканени отъ Съвѣта, като ги благодари въ сѣщо врѣме, загдѣто сѣ показали такова готовность да съучаствуватъ въ туй голѣмо и всесвѣтско тържество, подобно съ което никога до сега не е виждало човѣчеството.

Подиръ туй тя се обръща къмъ сподвижницитѣ на женското движение въ Америка и изра-

жава съ най-горещи изрази признателността не само на женския полъ, нѣ и на всичкия американски народъ къмъ тѣхъ.

«Вий, каза тя, прѣобърнихте салонитѣ кукли, мжжескитѣ играла, безсвѣстнитѣ родилки на гражданки, на вѣщни господарки, на гениални майки, на чудесни служители на наукитѣ и художеството, на беспримѣрни педагози, на благодѣтелни хранителки на човѣчеството.»

И тѣй продължи словото си чрѣзъ възхителни обръщения подъ продължителни ржкоплескания и чести урра. Госпожата Палмеръ наслѣди въ говоренъето подпрѣдседателката г. Еленъ Анротенъ, нежъ прѣдседателката на Съвѣта г. Sewal, а тая послѣдня четиритѣ стари сподвижници на женското движение въ Америка.

Едната отъ тѣхъ бѣ неподражима въ остроумието и краснорѣчието си. Тя съ шеговитъ стилъ изобрази всичкитѣ горчевини и разочарования отъ прѣселенитѣ трудове прѣзъ първитѣ години. «Майкитѣ ви, каза тя, не разбирахъ езика, който Вий днесъ толкозъ добръ разбирате: езика, който имъ налагаше работата, езика, който ги учеше на напредѣкъ. И понеже не на разбирахъ, тѣ се подигравахъ съ насъ, тѣ на считахъ за луди. Първитѣ ни публикувания, първитѣ ни женски вѣстници имахъ повече читатели, отколкото читателки. Мжжетѣ четѣхъ отъ любопитство, женското любопитство бѣше обърнато другадѣ. Постепенно и съ врѣме мжжското любопитство се обърна въ интересъ, а интересътъ въ очудване. Тогава умнитѣ ни мжже, патриотитѣ ни мжже прострѣхъ ржка за помощъ. Тѣ задлжихъ съпругитѣ и дѣщеритѣ си да слушатъ и разбержтъ; тѣ разбрахъ, че половината отъ Американското население не трѣбвало да остане бесполезно, че напротивъ то трѣбвало да обработи силитѣ си, да се оползотвори отъ трудовѣтъ си.»

Най-послѣ, слѣдъ тия госпожи, г. Поттеръ Палмеръ се обърна къмъ публиката и попита: «Слѣдъ като имахте търпението да слушате толкова ораторки, ще ли позволите да вземе вече думата и единъ мжжъ?»

— Кой? кой? се чухъ много гласове изъ галереята.

— Г-нъ Стивенсонъ, подпрѣдседателътъ на Съединенитѣ Щати иска думата, каза г. Палмеръ. Всички съ ржкоплескания посрѣщамъ туй прѣдложение на г. Палмеръ, а г. подпрѣдседателътъ се яви прѣдъ публиката.

«Никога прѣзъ цѣля си политически и общественъ животъ не съмъ усѣтилъ при говоренъето по-голямъ страхъ отъ тоя, който усѣщамъ днесъ. Идентъ, които прѣди малко вкупомъ се въртѣхъ изъ главата ми, ненадѣйно исчезнахъ, а езикътъ ми мислѣ, че се хваналъ. Когато записахъ името си въ списъка подъ ония на женитѣ говорителкитѣ, не съмъ смѣтилъ, че ораторскитѣ ми сили биле толкова слаби въ сравнение съ пороя на ораторското краснорѣчие, което цѣлъ часъ вече напълни ушитѣ ми.

Нъ точно ораторската ми слабостъ иде да запечата идеята, която съмъ въ намѣрение да формулирамъ. Женитѣ ни, въпрѣки че сж останали сѣщи по грациозностъ, тънкость, чувствителностъ и привлекателностъ, станали сж обаче по-мѣжски отъ насъ, и то по тия именно клонове, гдѣто ний се мислѣхме за по-горни. Тѣ сж придобили словесната сила, душевната и духовната брѣпкость, догдѣто ний, неотдѣланитѣ, съ силнитѣ си юмруци оставаме по-долу отъ тѣхъ.

Никоя отъ говорившитѣ прѣди мене госпожи ораторки не намокри ушитѣ си, никоя не разгърна бѣлѣжкитѣ си. Азъ (и взе чашата) усѣщамъ нуждата да пиѣмъ и не ма е срамъ да Ви кажа, че брадата си чувствувамъ да треперѣтъ». (Всѣхителни рѣжкоплекскания, смѣхове и урра).

Ораторътъ по-нататѣкъ продължава да плете вѣнци и да обесипва съ хвалиби женския полъ за напрѣдка си прѣзъ послѣдната петдесетъгодишнина, като отдаде напрѣдка на Американския народъ по всичко на цивилизователното влияние и на образователното съдѣйствие на жената.

«Въ туй врѣме, когато Европейскитѣ мъдrecи се мжчатъ още да докажатъ единтъ силата, а другитѣ безспилето на жената, когато по-назадничавитѣ продължаватъ още да ѝ спорѣтъ благотѣлностъ и цивилизующето на благородната, а не на ниската работа право, когато тамешнитѣ свършивши жени университета се броятъ на прѣсти и не имъ е възможно да печелѣтъ насѣщния си хлѣбъ, ний тугъ изобилно събираме сладкитѣ плодове на свободното и напрѣдничаво на женитѣ ни образование. Ний се наслаждаваме съ неписаното удоволствие да живѣемъ заедно съ другарки сериозно образовани въ хармоничностъ на идеи и чувства, въ сѣдинение и равенство на прѣдзначението. И женитѣ, като насъ, съ еднаква твърдостъ посрѣщатъ живота съ еднакви практически и духовни прѣимущества. Тѣ знаѣтъ великото искусство

да сж въ сѣщо врѣме и добродѣтелни съпруги, и гражданки, и учени, и майки.

Азъ много пътувахъ по цѣла Европа. Гдѣто женитѣ биле невѣжи, народътъ билъ варварски, семейството парализирано и разложено, животътъ лошъвъ, прѣзрителенъ. Нийдѣ, освѣнъ нѣколко искључения, не съмъ срѣщналъ жени, които да сж сѣщеврѣменно и добри учени, и отлични домакини, и иѣжни и драгоцѣнни съпруги, и беспримѣрни майки, както сж нашитѣ. Съучаствуватъ обаче и тѣ въ гражданския и общественния животъ, както и ний.»

На свършване туй чудесно и поучително слово той нареклъ благотѣлки на Америка първитѣ еподвижници на женското движение: леди Кэди Стантонъ, която, по причина на голѣмата старостъ, прѣдставлявалъ синъ ѝ, Сосана Антони, леди Нукля Стояе и др.

«Тѣмъ се длѣжи първото благородно и велико дѣло на Американския народъ: освобождението на робитѣ. Тѣ на сж научили на челоувѣколюбие и общъ бѣмъ ближнитѣ си. Тѣ, които вдѣхнали майкитѣ ни, ни сж научили да отбѣгваме страстьта на инияството и хазартнитѣ игри, които сж бичъ за Европа. Благодарение тѣмъ, вий не срѣщате вече по улицитѣ иненци, нито нѣкъ имаме изпурени изродници на парализици, луди и епилептици, които чедата наслѣдватъ по причина на инияството на родителитѣ имъ.»

Туй прѣврасно на Подпрѣдѣдателя на Съединенитѣ Щати слово всѣхително рѣжкоплексахъ слушателитѣ.

— И другъ господниъ иска думата, прибави г. Поттеръ Палмеръ, като станѣ. Позволявате ли? Главниъ Управителъ на държавата ни.

Единъ старъ човѣкъ се исправи верѣдъ прѣстола. Г. Палмеръ му припаси единъ букетъ отъ бѣли трандафили, нъ той стиска въ рацѣтѣ си такѣвъ отъ теменуги и отрича да приеме.

Словото на главниъ Управителъ на страната Иллиноа.

«Не приемамъ други цвѣти. Прѣдпочитамъ тия, що ми даде любезната ми съпруга. Тѣ ще ме вдѣхнатъ, на тѣхъ ще длѣжъ всичкитѣ идеи, съ които ще сплетѣ прѣдзначения за хубавитѣ и остроумнитѣ ви главни вѣнець.»

И дѣйствително словото му бѣ цѣлъ хубавъ, разноцвѣтенъ и благоуханенъ вѣнець. Той биде немилостивъ бѣмъ тия, които смѣятъ да прѣ-

пятствуватъ на женския напрѣдѣкъ и къмъ ония, що сѣ претендирали нѣкога, че жената била по-долна отъ мъжа. «Ония, които прѣди 50 години прѣништествували на женския напрѣдѣкъ, били слѣпи и луди. Тия, които днесъ се борѣтъ противъ неѣ, сѣ прѣдатели, врагове на величието и славата на отечеството. Всички тия навѣрно сѣ синове на майки невѣжи и лошѣви, тѣ сѣ съпружи на жени още по-невѣжи и по-лошѣви. Сами тѣ, създания на такива създатели, правѣтъ повече зло, нежели добро и повече способствуватъ за въ щета, нежели за въ полза на чело-вѣчеството.»

И се сърдѣше, и удряше съ краката си, и нападаше такива хора, които обществото трѣбвало да прѣзира, за да не намиратъ подражатели, та да не развращаватъ и другитѣ.

Най-послѣ, подиръ единъ дълъгъ панегрикъ за жената, тоя възхитенъ обожателъ на напрѣдѣка сѣди въ верѣдъ повторителни и възхитителни ржкоплекания.

Тутакси подиръ туй оркестрата хванѣ да свирѣ единъ хубавъ маршъ, а послѣ една прѣ-красна мома изпълни една хубава, нѣ твърдѣ мъжна женска композиция на цигулка.

Тогавъ енякъ химната за свободата, подиръ което всичкитѣ госпези и госпожици се распрѣснѣхъ по увисжилитѣ градини, гдѣто имъ слагахъ чай и разни расхладителни напитки. (Слѣдва).

Пакъ по женското образование.

Въ прѣдидущата си статия по тоя въпросъ ний поменѣхме мимоходомъ, че програмитѣ на среднитѣ учебни заведения за дѣвицитѣ, които имаме за сега, сѣ непълни; за това тѣзи заведения не могатъ да дадѣтъ общо образование на нашата жена. Но ний вече слушаеме мнозина, които вѣбватъ съ единъ гласъ: защо е на жената общо образование? Тя трѣбва да знае само това, което е необходимо, а необходимо е за сѣка жена да знае добръ своето дѣло — възпитанието на дѣцата, за тая цѣль се изучава въ горнитѣ классове на женскитѣ гимназии педагогика; тѣ сѣщо е необходимо за неѣ домаќинство и ржководѣне; тѣзи необходими прѣдмети занимаватъ почти цѣлия курсъ на женскитѣ гимназии, какво по добро отъ това? За това ний ще се поспремъ надъ термина *общо образование*, за да успеемъ нашитѣ приспиватели, че дѣвицитѣ нѣма да ставѣтъ учени жени, ако получатъ едно по

пълно средне образование, а тѣмъ тогава ще могатъ да отговарятъ на тѣхния идеалъ — възпитателки. Зеръ отъ среднитѣ учебни заведения не излизатъ учени хора. Тѣзи разнообразни познания, които се даватъ въ гимназитѣ само подготвятъ човѣка къмъ всестранно или специално образование. Тѣи що всѣка опасностъ, която плаши нашитѣ ретрогради, че момиченцата ще станатъ много учени, ако получатъ по-пълно общо образование, е отстранена. Ний искаме само да се дадѣтъ и на дѣвицитѣ по-пълни понятия по общеобразователнитѣ прѣдмети, които развиватъ ума и облагородяватъ сърдцето.

То е добро нѣщо да бѣде сѣка жена възпитателка, но възпитанието не е наука, да земемъ единъ два ученика да ги запомнимъ наизустъ и хайде споредъ тѣхъ искжливѣй дѣцата. Въспитанието е искусство и твърдѣ мъжно искусство, защото е твърдѣ сложно. За да обладава човѣкъ това искусство, той трѣбва да знае не само рецептитѣ на различни педагози: тѣи се развива ума на дѣтето; пѣкъ ей тѣи се облагородява сърдцето; инакъ се създава характеръ и пр. За да развиемъ способноститѣ на дѣтето, трѣбва самъ да си развитъ човѣкъ. Отъ дѣ ще се земе това развитие у едно наше момиче, което едвамъ се откъсва отъ училището, дѣто плода на науката строго му е запрѣтенъ? То трѣбва да учи само това, което е най-практично — ржководѣне и домаќинство. Какъ ще разбере висшитѣ философски принципи на педагогята, когато се строго пазѣ отъ сѣка най-трудна работа, като математика! И какви нравственни начала ще даде на своя възпитаникъ или възпитаница, кога за неѣ литературата е недостѣпна, отъ историтѣ нищо не знае, тѣи като тя се изучава въ долнитѣ классове на женскитѣ гимназии, тѣмъ когато неможѣтъ дѣцата да разберѣтъ историческитѣ примѣри или да се въодушевѣтъ отъ подвизитѣ и добродѣлитѣ на героитѣ. Въспитателното значение на тоя прѣдметъ е недостѣпно за малолѣтнитѣ, образователно значение историтѣ въ долнитѣ классове нѣма. Тя се прѣподава, както казва единъ английски ученъ, въ женскитѣ гимназии, «само за да не турятъ Чингискана на Парижския прѣстолъ». Но уви! азъ чухъ отъ ученици въ нашитѣ гимназии, които направихъ Атила на френски кралъ. Ако англичанина осжжда такова средневѣково прѣподаване на историтѣ въ женскитѣ

училища, то колко би порицавалъ нашитѣ ратници на женското образование, ако чуеше, че нашитѣ дѣвици и толкова не знайтъ?

Ами какво да се каже за други единъ общо-образователенъ прѣдметъ — естествознанието? И то не е тъй практично, както домакинството, казватъ нашитѣ приспиватели. Що е на жената да знае тичинки, протоплазма и други дреболии? Милостъ, господа, посвинѣте се поне отъ науката, ако не се срамувате отъ свѣта! Ний искаме прѣди сичко жени възпитателки, ами че какъ ще възпитава една жена индивидуума, когото не познава? Ний пакъ додохме на сжщото питание. Искане много, твърдѣ много отъ една жена, свършила средно учебно заведение, което никакви почти познания не ѝ дава нито за устройството на човѣшкото тѣло, а дѣтето си ще възпитава физически, нито за негова духъ, пъкъ трѣбва да го развива умствено и нравствено.

Ний искаме да се изучаватъ въ женскитѣ гимназии само прѣдмети, които иматъ практическо приложение въ живота; като хора практични, българитѣ сж заимствували до сега у другитѣ народи само това, що е практично. И още по-практично искатъ да направятъ женскитѣ училища — да се отворятъ при женскитѣ училища, повтарятъ ретроградитѣ: готварници, готварници! И то хубава, щомъ има въ нѣкои мѣнастирски училища и въ приютитѣ готварници, защо да нѣма и у насъ? Но нека погледнемъ и на други европейски женски училища, не толкова практични, както се види, но по цѣлесобразни. Такива сж на новитѣ пансион и гимназии въ Англия, Франция и Руссия, дѣто момичетата минаватъ пълень гимназиаленъ курсъ седемъ класса. Отъ тѣхъ излизатъ не толкова добри готвачки и шивачки, но за това ний срѣщамъ между тия възпитанци по идеални жени. Тѣ стоятъ въ умствено отношение много по-високо отъ мѣнастирскитѣ възпитанници; тѣ могатъ сами да допълнятъ своитѣ познания отъ послѣ, защото литературата за тѣхъ е достѣпна. Такава дѣвица не забравя това, що е учила въ училището, а продължава да прогресира и когато стане майка и домакиня. Тя наистина може толкова искусно да не шие, но за туй тя е и полезна гражданка, много по-добра жена и майка отъ колкото една вѣтърничка готвачка.

Ний желаемъ нашитѣ гимназии да се сравнятъ съ тия съвременни женски учебни заведения, а не съ средневѣковитѣ мѣнастирски школи,

какви то сж сега. Нека не бѣдѣтъ познанията на дѣвицитѣ толкова практични, но за това тѣхното възпитание нѣма да бѣде толкова грубо, ако сж по-идеални. Съ това ний не искаме класическо образование за дѣвицитѣ, но истинскитѣ реални прѣдмети: история, литература, математика, естествознание да бѣдѣтъ главни прѣдмети въ горнитѣ классове на женскитѣ гимназии, а за изучаване на педагогиката и практическитѣ упражнения по тоя прѣдметъ да се отвори специаленъ седмий классъ при дѣвическитѣ гимназии. Тогава изучаването на тоя дѣйствително важенъ прѣдметъ и ще бѣде по-сѣзнателно, слѣдователно и по-ползотворно, отъ колкото сега.

В. Блажева.

Момче или момиче?

Срѣщаме въ единъ французски журналъ отговори на въпросътъ: *Госпожо, госпожице, предпочели ли бихте да бѣдете момче?*

1. Отговорътъ на тоя въпросъ се намѣрва въ Брюйера:

«Желала бихъ да бѣдѣ момиче, и то хубаво момиче, отъ тринайстата до двадесетъ и втората година, а слѣдъ това да станѣ мѣжъ.»

Сравнитѣ животътъ на едно момче и на едно момиче, на единъ братъ и на една сестра съ прѣимуществата имъ и неудобствата. Ето картината.

Момче. — Луда глава. — Гимназия, колежия. — Казарма. — Театръ, събрание, грѣхъ, menus-plaisirs, дългове, младежки лудости и други. — Пълна свобода да ходи където иска, да пѣтува, да влѣзва и излѣзва навсѣкѣждѣ. — Положеніе независимо. — Избирателно право. — Право да прахосва състоянието на жена си съ нѣкоя демоазела и да ѣжъ убои, ако захване да дига връвата. — Привилегитѣ да бѣдешъ грозенъ, егонетъ и злѣ възпитанъ.

Момиче. — Нормандска дойка, глупава като крава, гувернантка като бодилъ. — Пансионъ или мѣнастиръ, *Естеръ* или *Атали*, слова зачеркнати въ рѣчникътъ, романсътъ *petits oiseaux*; невѣжа като шаранъ и луда като малко китче. Никога да не излѣзешъ сама, а или прилѣпнала до нѣкоя рокля, или увиснала на нѣкоя рѣка, съпровождатъ тя, слѣдятъ тя, наблюдаватъ тя, не тя загубватъ отъ прѣдъ очитѣ си, затворница, робиня. — Журнали запрети, книги заключени, и въ театръ не тя водятъ. — Присѣдствуващъ

само при разговори на жени, които ти омръзватъ като дъждътъ; ако захванатъ да разказватъ нѣщо интересно, проваждатъ тя да учишъ нѣкоя соната; запрещение да говоришъ и даже да се отекавашъ. — Съ мжжѣ още по глупешки се дръжъ: «О! Господине!» — Най сетнѣ, ако нѣкой попита: «Госпожице, обичате ли мя?» да си млада, хубава, остроумна и да си принудена да отговоришъ: «Ако ви мислите, че азъ ще кажъ, кого смѣя да уважавамъ, то, моля, попитайте мама.» Но очитѣ на малкитѣ котарачета, както и на малкитѣ котки, сѣ отворени, както и ушитѣ имъ, и менѣ ми иде на умъ едно хубаво изречение, което чухъ единъ пѣтъ: «ако лицемѣрното умрѣ, скромността ще бѣде принудена да носи поне половинъ трауръ.» Слѣдъ момуванието, оженватъ тя. — Пристойничество, материнство, ангелъ на огнището, шкафови съдрѣхи, сладка, расходни книги, Пенелопини платна, пазение къщата. За утѣшеніе има и разводъ. — Слѣдъ всичко това ви можешъ би ще помислите, че всички жени ще пожелаатъ да бѣдѣтъ мжже. Накарайте ги да гласуватъ, и ви ще намѣрите на всички бюлетини написано: — *Не.*

II. Ако ми познавахте, щѣхте да разберете, че азъ прѣдпочитамъ да бѣдѣ жена.

III. Прѣдпочитамъ царство безъ корона, отколкото корона безъ царство; само за единичкъ денъ бихъ искала да станѣ *Господинъ* вмѣсто *Госпожица*, и то да имамъ удоволствието да си попскамъ раката.

IV. Нѣма жена, която въ животътъ си поне единъ пѣтъ не е желала да бѣде мжжъ.

V. Момиче да обайвамъ, момче да живѣя.

VI. Хубаво момче, да, за да се присмивамъ на момчетата.

VII. О! да, тоя часъ, защото съмъ грозна.

VIII. Млада съмъ, хубава съмъ, говорѣтъ; обичана съмъ, знаѣ го; би било неблагодарностъ да желѣя да бѣдѣ момче, което може би било грозно и не обичано.

IX. Прѣкрасно е да си момиче, удобно да си момче; наистина, че искушението е голѣмо, но азъ си знаѣ работата: азъ дѣйствамъ като жена, а мислѣ като мжжъ.

X. Никога. — Ахъ! ако да бѣхъ грозна — единъ мжжъ има право да е грозенъ, тѣ иматъ всички права — ако бѣхъ принудена да си печелѣ хлѣба, ако ми дотегнуваше всичко, ако да бѣхъ съ авантюренъ характеръ, съ безчувствено

сърдце, то би било най-доброто лѣкарство. Но азъ съмъ млада и хубава жена, богата и умна, малко «*fin de siècle*» и можъ да живѣя свободно.

Най-послѣ не съмъ ни хубава, ни богата, и при всичко това азъ не желѣя да абдикирамъ; защото ако мжжѣтъ е царъ на животинѣтѣ, то жената е негова царица.

XI. Защо? Не е ли най-хубавото нѣщо наше? Никога мжжѣтъ нѣма да си присвои ни една отъ нашитѣ привилегии, а ний можемъ да претендираме на всички негови. Ако една жена пожелае да си добне слава, състояние, независимостъ, кой ще ѝ основи правото да си създаде име въ литературата, искусствата, науката, едно мѣсто въ свободнитѣ карриери, въ търговията и индустрията. Тя може да бѣде поетъ, романистъ, драматически авторъ, журналистка, живописецъ, скулпторъ, музикантка, виртуозка, комедиантка, профессоръ, докторъ, адвокатъ. Ний още не сме избирателки и избираеми, но една жена може да бѣде императрица; всички могатъ да бѣдѣтъ кралици въ обществото и въ семейството съ сърдцето си, умътъ си и красотата си. Ний не сме свободни? Да ли е вѣрно, че ний сме робинитѣ? Азъ можъ да подражавамъ американцитѣ, но всѣкога ще си останѣ жена.

XII. Не. Жената е и ще бѣде всѣкога господарка и повелителка на мжжѣтѣ. Геркулесъ всѣкога ще преде прѣдъ краката на Омфала. Ако да не бѣхъ жена, щѣхъ да желѣя да станѣ.

J. A.

L. J. LACHER.

Разни мнѣния, исказани отъ дрѣвнитѣ и новитѣ учени върху възпитанието на дѣвойкитѣ.

Всекидневно се забѣлѣжава, че съ успѣха на ученето се увеличава и важността за възпитанието на жената. Нашиятъ вѣкъ е тѣй сѣщо изискателенъ, колкото просвѣтенъ. Всичко на прѣдва, всичко се усъвършенствува и въ това общо движение на на прѣдѣла, нѣма освѣтъ положението на другарката на мжжа, което останѣ незабѣлѣжено и съвсѣмъ занемарено.

Мжжѣтѣ, които може би имаме право да обвинимъ като еготи и непризнателни, съумѣли още съ врѣме да въздигнатъ за себе си школи, да основатъ академии, да отворятъ прочути училища, въ които всичкитѣ съкровища на чловѣческата наука на широко име се подаря-

вала. Тѣзи сжщитѣ челоувѣци какво сж правили за възпитанието на арената? Гдѣ можете да намѣрите днеска, даже въ най-многолюднитѣ Европейски градове, женски заведения съразмѣрно възвишени и паралелно стоящи съ мъжкитѣ, въ които младитѣ дѣвойки да могатъ да намѣрѣтъ всичкото изискуемо учение и възпитание, което убѣдително обстоятелствата, и достоинството на тѣхната сждба потрѣбва въ общественый общий вървежъ на днескашната епоха? Тръсж всякъдѣ и не намирамъ никъдѣ.

Най-послѣ припомнявамъ си, нѣ въ врѣмена много отдалечени, училището на Saint-Cyr, основано отъ Г-жа Ментенонъ, при царуването на Лудовика XIV, прочутий институтъ на Есоен, управляемъ отъ Г-жа Канпанъ, при императора Наполеона и днеска императорски възпитателный домъ на Saint-Denis, въ който системата на учението е доста удовлетворително; нѣ при все това специално въ това послѣдне заведение нищо не се е уредило относительно общето възпитание на жената. Слѣдъ това, обходѣте градоветѣ въ окржжитѣ; съберѣте свѣдѣния относительно учебнитѣ завѣдѣния въ столицата и ще се убѣдите напълно слѣдъ единъ сериозенъ и разсѣдителенъ испитъ, че възпитанието на жената е още дѣло незаченжто.

Заведения такова, въ които младитѣ дѣвойки могли би да получатъ добри знания до нашето врѣме бѣхж много рѣдки.

Родителитѣ сега прашатъ своитѣ дѣщери въ разни пансиони; нѣкои отъ тѣзи госпожици прѣкарватъ доста години въ тѣхъ, нѣ потрудѣте се да поразспитате нѣкои отъ тѣхъ госпожици минутно и ще се удивите за тѣхнитѣ ничтожни знания. Кои сж прѣдмѣтитѣ, кое е съдържанието на учението, което се прѣподава почти въ всичкитѣ дѣвически училища? Прочитѣ, писмо, малко граматика, малко земеописание, начала отъ история и повече нищо. Имахъ случай да се запознажъ съ много госпожици, които слѣдъ шесть годишно прѣбывание въ единъ пансионъ, не знаели даже правописанието на своя майчинъ языкъ. Общата история, литературата, риториката, логика, съчинението, физика, математика, чужди язици, и хилядо още познания, които влизать обязательно въ доброто възпитание, бѣхж за тѣхъ нѣща непознати. Колко жално наистина за женский полъ, който притѣжава тѣй високо всичкитѣ качества на сърцето, да е тѣй зане-

маренъ относительно качества на духа. Никой не може да откаже на жената приятното и неограничното чувство, което принася толкосъ счастье въ семейный животъ, тази пужна грижа, която постоянно прѣзъ всичкий си животъ имать за околнитѣ си; това весело въображение, което украсява и шармъ всичко, което женската душа излива; тази тънкость въ общоската си, толкосъ потрѣбна за обществото; тази прѣдупрѣдителность и вѣжливость, които мъжатъ не е никогъ въ състояние да подѣрже. Този духъ, който плаъни и прави; този проникателный гений, който много пжтъ, сякашъ, чете въ бъдущето; този врожденный вкусъ къмъ прѣкраснитѣ искусства, отпочивката на прѣкраснитѣ души, и на които осъвършенствуването не принадлежи освѣтъ на любящитѣ и добродѣтели сърдца.

И тѣй, ако прѣгледаме и разсѣдимъ внимателно и по-сериозно всичко това, ще видиме, че положението, което природата прѣдначерта на жената, и длжноститѣ, съ които ѣ натовѣри да изпълни въ обществото, като дѣвица, съруга и майка на семействата, ще останемъ ужасни, че това чувствително божие създание, което Богъ е далъ на челоувѣка за вѣренъ другаръ, и което сподѣля съ него всичкитѣ мъчнотии и радости на този животъ, който не е друго освѣтъ едно тѣпане отъ лопешини, ще сж умаемъ, казвамъ, че възпитанието на жената останъ въ такава прѣстжнина немарливость.

(Г-жа Julie Borde.)

Книги и списания,

получени въ Дирекцията ни.

Цвѣтина, селско мѣсечно списание за стопанство, помпнѣжъ, наука и книжнина. Година II, книжки VII и VIII, Пловдивъ 1893 г.

Свѣтъ, мѣсечно списание за наука, литература и домакинство. Година I, книжка VI и VII. София 1893 г.

Почивка, мѣсеченъ литературенъ сборникъ. Февруарий и Мартъ, Априлий, Май. Редакт. Анна Велкова Сакжзова, Шуменъ. Цѣна 10 л.

Учителски другаръ, научно възпитателенъ вѣстникъ. Редакторъ-Издателъ Ч. Поповъ, гр. Руссе, год. II, брой 21—22.

Домашна медицина.

При силно изгоряване. Прѣди всичко изрежете пузиритѣ да истече водата нѣжъ, а кожичитѣ надъ тѣхъ да останѣтъ. Слѣдъ това земѣте чисто дървено масло и варяна вода отъ скоро попаринъ варъ по половина, разложете ги въ едно шише и мажете три пѣтъ въ день изгореного мѣсто. Помежду мазането да си омива изгорядото съ топла вода и сапунъ съ сингеръ.

Маже се още и съ везелинъ, който се купува отъ аптеката. Когато изгорялото се очисти отъ кожи и захване да се показва тукъ-тамъ кръвъ, трѣбва да се турятъ кърпи намокнени въ карболова кислота, която се купува отъ аптеката, като се каже за какво на аптекаря.

Налага се тъй също изгорялото и съ тъкнъ, който дѣйствува прѣвѣсно.

София

Н. Б.

Рецепти за ястия.

По сезони.

Патлиджани «имамъ бакидж». Земѣте патлиджани, изрѣжете краищата имъ, изнадѣте кожата имъ отъ четирѣхъ страни, гдѣто ги нарѣжете, а послѣ посолѣте и оставѣте около единъ часъ посолени. Прѣзъ туй врѣме кавурдисайте нѣколко лука нарѣзани, като имъ прибавите нѣколко парчета чесънъ, малко майданосъ, домати, дафинови листа, пиперъ и солъ; слѣдъ като ги кавурдисате още малко заедно, напълийте съ това патлиджанитѣ, които прѣдварително омивате и зачервявате на тигана съ малко, нѣ добро дървено масло. Най-послѣ ги нареждате въ една тава и ги пращате на фурната.

Извѣстия.

1. Понеже отъ 1-й ид. Септемврий списанието, споредъ писаното ни въ 8 брой, ще почне да се издава трижъ въ мѣсеца, то най-любезно молимъ всичкитѣ неплативши абонати да побързатъ съ вписанието абонамента си до туй врѣме, защото, както и тѣ сами разбиратъ, Дирекцията едва може да си покрпе разноснитѣ и трудовѣтѣ, които полага за подобряването на списанието, а не за нѣкаква си спекулативна цѣль.

2. Умоляватъ се ония отъ гг. абонатитѣ и абонаткиитѣ ни, които си промѣняватъ адреса, заедно съ съобщаванieto туй нѣщо, да явяватъ още, въ кой градъ съ получавали по-напрѣдъ листа.

3. Настоятель на списанието ни въ градъ Бургасъ е г. Стояновъ, къмъ когото молимъ да иматъ пълно довѣрие гг. абонати и абонатки въ този градъ.

Книжевно извѣстие.

Който иска да си достави много полезнитѣ за женския полъ книги:

I. Запазване здравето на женитѣ, понятие за менструацията, родилния периодъ и прочее.

II. Наставления за припазване отъ противоиманостното бабуване и родилния периодъ слѣдъ бабуването, нека се отнесе до прѣводачката и издателката имъ Н. Хр. Бъчеварова, въ София.

Първата книга струва съ испращанието 1.60 стот., а втората 65 ст.

Поръчки, не придружени съ стойността на книгитѣ, не се изпълняватъ, нито на писмата се отговаря.

Корреспонденция.

Г-и и Г-а поручикъ С. Попиовъ, *Бургасъ*. Д. Марковъ, *София*. Кап. Ж. Куюмджиева, *Вратца*. К. Докова, *Варна*. М. Теофанова, *Вратца*. Капит. Руевъ, поручикъ Паскалевъ, подпоручикъ Софрониевъ, капит. Зл. Петровъ, *Кула*. Е. К. Х. Петрова, *Ломъ*. Ж. Минковъ, *Кюстендилъ*. Сирманова, *Стара-Загора*. М. Хаскелъ, Л. Кларкъ, Т. Тодорова, *Самоковъ*. К. Г. Челебиева, *Пльвенъ*. Г. Ив. Маркова, *Елена*. А. Н. Сжирева, Н. Шишковъ, *Разградъ*. Н. Ив. Гладневъ, *Габрово*. Р. Бешикташлиева, Е. Каназирска, *Пловдивъ*. Получихме стойността на едногодишното течение на списанието заедно съ притурката.

Г-а Е. майоръ С. Поповичъ. Списанието редовно се праща. Ако има изгубени броеве, да ни се извести кои съ именно, за да ги пратимъ огново.

В. П. *София*. Броеветѣ се испращатъ на М. Р. *Тулча*.

Обяснения

на обраситѣ отъ ржкодѣлиата въ притурката брой 8.

№ 1. Живка, шевица за възглавница; безъ името може да послужи като възглавница за канапе.

№ 2. Риза (бѣла шевица).

№ 3. Вѣнецъ съ име Люба (бѣла шевица) за малка дѣтинска възглавничка.

№ 4. Кюше за кърпичка (похче).

№ 5. Карто или портретовмѣстителище (porte-photographie). Буквитъ а се ошиватъ връхъ бѣлъ палюшъ съ коприна, а б — праздни. Листовѣтѣ и клончетата отъ най-тъмно до най-отворения цвѣтъ маслинена или зелена коприна, пъкитѣ розови, а малкитѣ цвѣтенца «не ма забравяй» съ сини кадифелѣнци.

№ 6. Монограмми.

Пръведенъ е популяриный дѣтски
РОМАНЪ

Малкий Дриплю

отъ Джемса Гринвуда, прѣправенъ за дѣца
отъ А. Анненска

Споразумѣние за напечатвание въ Дирекцията на «Женский Свѣтъ»

ЕКОНОМИЧЕСКИ САПУНЪ

НА

ХР. ИВ. РИЗО,

награденъ съ златенъ медаль въ I-то Българско Земледѣлческо-Промышленно Изложение въ Пловдивъ.

Прѣдпочитайте винаги сапуна, който къмъ едната страна носи бюста на Н. Ц. В. Фердинанда I Български князь, а къмъ другата — надписа: сапунена фабрика, първо качество — Христо Ризо, Варна.

ПРИТУРКА

ЖЕНСКИЙ СВѢТЪ

Объяснения на образцы се напечатать въ 15-й брой на списание.

Год.1.

1. Августъ 1893 г.

Брой 8.

1.

